

Sygn. akt IV U 139/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Alicja Kowalska-Kulik

Protokolant: sekr. sąd. Ewa Rusnarczyk

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2015 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w N.

z dnia 14 stycznia 2015 roku znak: (...)

w sprawie M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N.

o emeryturę

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. K. emeryturę od dnia (...).

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w N. na rzecz M. K. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt IV U 139/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 9 czerwca 2015 roku

Decyzją z dnia 14 stycznia 2015 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440, z późn. zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił M. K. przyznania emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 roku łącznie 25 lat, 4 miesiące i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 13 lat i 1 dzień okresów pracy w szczególnych warunkach, tj. od 1 czerwca 1973 roku do 3 czerwca 1978 roku, od 1 września 1978 roku do 13 marca 1979 roku i od 1 lutego 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku (z wyłączeniem okresów zasiłku chorobowego). Organ rentowy odmówił przyznania emerytury, gdyż do dnia 1 stycznia 1999 roku nie został udowodniony 15 – letni staż pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. ZUS nie uznał okresu od 14 marca 1979 roku do 31 stycznia 1991 roku jako pracy w szczególnych warunkach, ponieważ w postępowaniu

przed organem rentowym zeznania świadków nie stanowią dowodu na potwierdzenie okresów pracy w szczególnych warunkach.

Powyzszą decyzję zaskarżył M. K., wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Odwołujący wskazał, że w okresie od 14 marca 1979 roku do 31 stycznia 1991 roku wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku: operator pras – tłoczczarz, krajacz metali. Czynności wykonywane przez niego polegały na obróbce metali w zakresie tłoczenia elementów metalowych na agregacie do prasowania, walcowaniu celem uzyskania odpowiednich kształtów na agregacie do walcowania, wycinaniu i krojeniu metali. Zdaniem odwołującego praca wykonywana przez niego w spornym okresie była pracą wymienioną w wykazie A dział III pkt 45 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Uzasadniając swoje stanowisko ponownie wyjaśnił, że Zakład odmówił przyznania emerytury, gdyż na dzień 1 stycznia 1999 roku odwołujący nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a tylko 13 lat i 1 dzień, tj. od 1 czerwca 1973 roku do 3 czerwca 1978 roku, od 1 września 1978 roku do 13 marca 1979 roku i od 1 lutego 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku (z wyłączeniem okresów zasiłku chorobowego).

Bezspornym w niniejszej sprawie jest, że M. K., ur. (...), udowodnił na dzień 1 stycznia 1999 roku 25 lat, 4 miesiące i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 13 lat i 1 dzień okresów pracy w szczególnych warunkach, tj. od 1 czerwca 1973 roku do 3 czerwca 1978 roku, od 1 września 1978 roku do 13 marca 1979 roku i od 1 lutego 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku. Odwołujący nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, a wniosek o przyznanie emerytury złożył w dniu 17 grudnia 2014 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od dnia 1 września 1978 roku do 31 grudnia 2005 roku M. K. był zatrudniony w Zakładach (...) sp. z o.o. w G., które produkowały zbiorniki ciśnieniowe. Od 2 stycznia 2006 r. odwołujący pracuje w firmie (...) do chwili obecnej Początkowo przez okres sześciu miesięcy M. K. pracował na malarni, zajmował się malowaniem zbiorników minią, następnie - w związku ze schorzeniami dermatologicznymi - został przeniesiony na wydział zbiorników oddział dennic. W okresie od 14 marca 1979 roku do 31 stycznia 1991 roku wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku: operator pras – tłoczczarz, krajacz metali. Po 31 stycznia 1991 r. nadal wykonywał tę samą pracę.

Odwołujący pracował na oddziale dennic, tj. przy produkcji dennic, czyli elementów do zbiorników ciśnieniowych. Odwołujący wykonywał następujące czynności: najpierw ciął blachę na gilotynie, następnie tłoczył dennice na prasie hydraulicznej, a na koniec - na agregacie do walcowania- uzyskiwał ostateczny wymiar i kształt dennicy. W spornym okresie odwołujący cały czas wykonywał tylko te, opisane wyżej czynności. Dodatkowo z dniem 1 maja 1984 r. pełnił obowiązki brygadzysty pracującego; wykonywał on swoje czynności tak jak dotychczas, a dodatkowo miał nadzór nad pozostałymi pracownikami. Na oddziale dennic pracowało na zmianę 4-5 osób, które wykonywały tylko tę, opisaną wyżej pracę; na oddziale tym nie wykonywano innych prac. Produkcja jednej dennicy zajmowała około kilkunastu minut, a dziennie odwołujący wykonywał ok. 300 sztuk Na hali produkcyjnej panował duży hałas, potrzebne były zatyczki do uszu, fartuch ochronny i okulary ochronne (przy czynności cięcia metalu na gilotynie).

Wraz z odwołującym był zatrudniony m.in. E. S. na tym samym stanowisku co odwołujący oraz S. O. jako brygadzysta ustawiacz.

dowód : świadectwo pracy z dnia 30.11.2003r. k. 91 akt ZUS, świadectwo pracy z dnia 31.12.2005r. k. 95 akt ZUS zeznania świadków zawarte w protokole rozprawy: E. S. od 09:12 min do 19:37 min, S. O. od 19:46 min do 33:42 min, oraz zeznania odwołującego od 34:05 min do 51:30 min., akta osobowe odwołującego

Powyzszy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zawartej w aktach sprawy i aktach ZUS, a także aktach osobowych, której wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała w toku postępowania. Sąd oparł

się również na zeznaniach odwołującego się oraz świadków: E. S. i S. O., uznając je za wiarygodne, spójne, logiczne, wzajemnie zbieżne i zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Świadczenie pracowali wspólnie z odwołującym się i szczegółowo wskazali na czym polegały szczególne warunki jego pracy. Świadczenie zgodnie zeznali, że odwołujący wykonywał prace jako operator pras – tłoczarz, krajacz metali stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a ich zeznania uzupełniały się z twierdzeniami odwołującego.

Ponadto okres od 1 lutego 1991 roku do 31 grudnia 1998 roku został przez ZUS uznany za okres pracy w warunkach szczególnych a odwołujący w tym okresie wykonywał te same prace, które wykonywał w okresie od 14 marca 1979 roku do 31 stycznia 1991 roku.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie M. K. w świetle poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych zasługuje na uwzględnienie.

Według art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 20 lat w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn.

Stosownie do ust. 2 cytowanego przepisu, emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z ust. 2 art. 32 cyt. ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Z kolei ust. 4 cyt. przepisu stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Z powyższego wynika, że w celu ustalenia, czy odwołującemu się przysługuje emerytura w wieku niższym, niż wynikający z art. 27 ust. 1 przywołanej ustawy (tj. w wieku niższym niż 65 lat w przypadku mężczyzn), należy odwołać się do przepisów dotychczasowych, w szczególności do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.). Zgodnie z § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Stosownie do § 4 ust. 1 w/w rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W świetle § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia zakład pracy stwierdza zatrudnienie w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach. Natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okoliczności także w oparciu o inne dowody. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami

rentowymi, stąd też w przedmiotowej sprawie Sąd – wobec nieposiadania przez odwołującego świadectwa pracy w szczególnych warunkach - dopuścił dowód z zeznań świadków i akt osobowych na okoliczność wykonywania przez niego pracy w szczególnych warunkach.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie był fakt, iż odwołujący się osiągnął z dniem (...) wiek 60 lat życia i w dniu 1 stycznia 1999 r. posiadał wymagany okres zatrudnienia wynoszący co najmniej 25 lat, w tym 13 lat i 1 dzień okresów pracy w szczególnych warunkach. Nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Sporną okolicznością, stanowiącą przeszkodę do przyznania odwołującemu się wcześniejszej emerytury, o której mowa w art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych było to, czy praca, którą M. K. wykonywał w spornym okresie od 14 marca 1979 roku do 31 stycznia 1991 roku w Zakładach (...) sp. z o.o. w G. może być uznana za pracę, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), a więc czy była to praca wymieniona w załączniku do tego rozporządzenia w wykazie A.

Za pracę w szczególnych warunkach uznać należy taką pracę, która spełnia kryteria określone w przepisach w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku – a mianowicie była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowiskach wymienionych w wykazie A lub B stanowiących załącznik do rozporządzenia. Zgodnie z wykazem A, dział III pkt 45 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uważa się prace wykonywane przy obsłudze agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi. W zarządzeniu Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 29 czerwca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego, wymieniono stanowiska: krajacz metali (pkt 6), operator pras – tłoczark (pkt 18) i operator walcarki blach (pkt 24).

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe wykazało jednoznacznie, że praca odwołującego od 14 marca 1979 roku do 31 stycznia 1991 roku była pracą w szczególnych warunkach, bowiem w tym czasie odwołujący w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy obsłudze agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi. Potwierdzają to w sposób przekonujący zeznania świadków i korespondujące z nimi zeznania odwołującego. Wprawdzie w aktach osobowych w niektórych angażach wymienione jest stanowisko pomocnik- ślusarza, jednak z wszystkich dokumentów zawartych w aktach osobowych wynika, że odwołujący pracował w spornym okresie wyłącznie na oddziale dennic, gdzie nie wykonywano innych czynności jak tylko te, które polegały na obsłudze urządzeń do produkcji dennic, w szczególności nie wykonywano żadnych prac ślusarskich. O prawdziwości zeznań świadków i odwołującego przekonują też dokumenty w aktach osobowych, z których wynika, że odwołujący w spornym okresie pracował na stanowisku przy produkcji dennic, np. pismo z dnia 5 września 1979 r. (stanowisko prasista), zaświadczenie z 27 września 1989 r. o przeszkoleniu odwołującego w zakresie obróbki plastycznej elementów zbiorników ciśnieniowych, pismo z dnia 31 października 1983 r. (prasista), pismo z dnia 15 marca 1984 r. (obsługa pras)

Udowodniony przez M. K. okres pracy w szczególnych warunkach na dzień 1 stycznia 1999 roku, tj. na dzień wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, łącznie z okresem uznanym przez organ rentowy, przekroczył wymagany dla uzyskania wcześniejszej emerytury 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Mając powyższe na względzie Sąd - na zasadzie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz powołanych wyżej przepisów prawa materialnego - zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał M. K. emeryturę od dnia (...) tj. od daty ukończenia 60 lat życia. (pkt I wyroku).

Sąd – na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2012 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013r., poz. 490 z zm.) -

zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w N. na rzecz M. K. kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego (pkt II wyroku).